

עיקרי תכנית העבודה לשנת 2024 בנק ישראל

תוכן העניינים

3	דברי נגיד בנק ישראל ויו"ר המועצה המנהלית
4	קווי היסוד בתכנית העבודה של בנק ישראל
6	התאמת המדיניות המוניטרית לסביבה המשתנה
6	חיזוק המערכת הפיננסית ועמידותה של הכלכלה הישראלית בפני משברים
7	קידום מתמיד של המחקר על הכלכלה הישראלית והבין-לאומית
7	ניהול יתרות מטבע החוץ של המדינה
7	גיוון יכולות איסוף, מיצוי והנְגָשָה של מידע ומחקר כלכלי לחוקרים ולמקבלי החלטות
8	קידום תשתיות פיננסיות ואמצעי תשלום דיגיטליים במשק הישראלי
8	עידוד התחרות והחדשנות במערכת הפיננסית
9	הקמה וניהול של מאגר נתוני האשראי ואסדרת מערך השיתוף בנתוני אשראי
9	שמירה על זכויות הלקוחות, שיפור יכולת המיקוח שלהם וצמצום פערי מידע
10	הידוק הקשר של בנק ישראל עם הציבור והגברת הנגישות של שירותים פיננסיים
10	יישום חוק קרן לאזרחי ישראל, התשע"ד-2014
10	הגברת שיתוף הפעולה עם מוסדות בין-לאומיים ועם בנקים מרכזיים ורגולטורים בחו"ל
11	התאמת משאבי בנק ישראל לסביבה המשתנה

דברי נגיד בנק ישראל ויו"ר המועצה המנהלית

פרופ' יהושע שמר
יו"ר המועצה המנהלית
צילום: אייל טואג

פרופ' אמיר ירון
נגיד בנק ישראל
צילום: אייל טואג

המועצה המנהלית של בנק ישראל מפרסמת בזה – בהתאם לסעיף 20 (ב) ב"חוק בנק ישראל, התש"ע-2010" – את עיקרי תכנית העבודה של הבנק המרכזי לשנת 2024.

תכנית העבודה של בנק ישראל לשנת 2024 גובשה במטרה להובילו לביצוע מיטבי של תפקידיו ולשם השגת מטרותיו על פי החוק, לקידום ערכי הבנק ולמימושו של החזון – להיות בנק מרכזי מתקדם שתורם לשגשוגה של כלכלת ישראל ושל אזרחיה.

תכנית העבודה לשנת 2024 כוללת פעילות ענפה בתחומים רבים בהתאם לתפקידיו של הבנק, ומשלבת צעדים להשגת היעדים האסטרטגיים של הבנק, לצד צעדים למתן מענה לאתגרים המיוחדים הניצבים בפני המשק הישראלי בהתאם להתפתחויות, לשינויים ולסיכונים בכלכלה העולמית והמקומית. בנוסף לאלה, כוללת תכנית העבודה צעדים לתמיכה במשק במסגרת ההתמודדות עם המשמעותיות הכלכליות של מלחמת "חרבות ברזל".

בנק ישראל ימשיך לתרום לשגשוג המשק הישראלי, תוך תמיכה ביציבות, עידוד התחרות, קידום החדשנות, ושיפור השירות ללקוחות המערכת הפיננסית.

אנו מבקשים להודות לאלה שנטלו חלק בהכנת תכנית העבודה, לעובדי הבנק וההנהלה, לחברי הוועדה המוניתרית ולחברי המועצה המנהלית, העמלים למימוש תפקידיו של בנק ישראל ולהשגת מטרותיו.

בכבוד רב,

פרופ' יהושע שמר
יו"ר המועצה המנהלית

פרופ' אמיר ירון
נגיד בנק ישראל

קווי היסוד בתכנית העבודה של בנק ישראל

תכנית העבודה לשנת 2024 גובשה במטרה להוביל את הבנק לביצוע מיטבי של תפקידיו ולהשגת מטרותיו על פי החוק, לקידום ערכי הבנק המרכזי, למימוש חזונו ולקידום האסטרטגיה של הבנק.

המטרות של בנק ישראל

- לשמור על יציבות מחירים, וזאת כמטרה מרכזית;
- לתמוך במטרות אחרות של המדיניות הכלכלית של הממשלה, במיוחד צמיחה, תעסוקה וצמצום פערים חברתיים, בתנאי שלדעת הוועדה המוניתרית לא תהיה בכך פגיעה בהשגת יציבות המחירים לאורך זמן;
- לתמוך ביציבותה של המערכת הפיננסית ובפעילותה הסדירה.

התפקידים של בנק ישראל

- לנהל את המדיניות המוניתרית;
- להחזיק את יתרות מטבע החוץ של המדינה ולנהלן;
- לתמוך בפעילות הסדירה של שוק מטבע החוץ בישראל;
- לשמש בנקאי של הממשלה;
- להסדיר את מערכות התשלומים והסליקה במשק, במטרה להבטיח את יעילותן ויציבותן;
- להנפיק מטבע, להסדיר את מערכת המזומנים במשק ולכוונה;
- לקיים את הפיקוח וההסדרה של מערכת הבנקאות;
- הנגיד ישמש יועץ לממשלה בעניינים כלכליים, לרבות לעניין צמצום פערים חברתיים וצמצום אי-שוויון בחלוקת ההכנסות בחברה;
- להקים ולנהל את מאגר נתוני אשראי ולפקח ולאסדר את מערך השיתוף בנתוני אשראי;
- לנהל את נכסי ה"קרן לאזרחי ישראל" (הקרן לניהול הכנסות המדינה מהיטל על רווחי גז ונפט).

החזון של בנק ישראל

להיות בנק מרכזי מתקדם, שתורם לשגשוג כלכלת ישראל ולרווחת אזרחיה.

הערכים של בנק ישראל

ממלכתיות, שיתוף, מקצועיות, יושרה, הגינות וכבוד האדם.

היעדים של בנק ישראל

- התאמת המדיניות המוניטרית לסביבה המשתנה ;
- חיזוק המערכת הפיננסית ועמידותה של הכלכלה הישראלית בפני משברים ;
- קידום מתמיד של המחקר על הכלכלה הישראלית והבין-לאומית ;
- ניהול יתרות מטבע החוץ של המדינה ;
- גיוון יכולות איסוף, מיצוי והנגשה של מידע ומחקר כלכלי לחוקרים ולמקבלי החלטות ;
- קידום תשתיות פיננסיות ואמצעי תשלום דיגיטליים במשק הישראלי ;
- עידוד התחרות והחדשנות במערכת הפיננסית ;
- הקמה וניהול של מאגר נתוני האשראי ואסדרת מערך השיתוף בנתוני אשראי ;
- שמירה על זכויות הלקוחות, שיפור יכולת המיקוח שלהם וצמצום פערי מידע ;
- הידוק הקשר של בנק ישראל עם הציבור והגברת הנגישות של שירותים פיננסיים ;
- יישום "חוק קרן לאזרחי ישראל, התשע"ד-2014" ;
- הגברת שיתוף הפעולה עם מוסדות בין-לאומיים ועם בנקים מרכזיים ורגולטורים בחו"ל ;
- התאמת משאבי בנק ישראל לסביבה המשתנה.

עיקרי תכנית העבודה של בנק ישראל לשנת 2024

תכנית העבודה של בנק ישראל לשנת 2024 נגזרת מהמטרות ומהתפקידים אשר מוגדרים בחוק ומשלבת צעדים לקידום היעדים האסטרטגיים של הבנק ולמתן מענה לאתגרים הייחודיים של המשק, לרבות צעדים לתמיכה במשק במסגרת ההתמודדות עם המשמעויות הכלכליות של מלחמת "חרבות ברזל".

התאמת המדיניות המוניטרית לסביבה המשתנה

- הרחבה של המודלים המבניים המקרו כלכליים, ובפרט ביחס לקשרים בין שוק העבודה לאינפלציה ;
- ניתוח וחיזוי האינפלציה בטווח הקצר ;
- גיבוש והפעלה של הכלים המוניטריים שעומדים לרשות הבנק בשגרה ובעת משבר, ובפרט בעת הנוכחית, על רקע מלחמת "חרבות ברזל".

חיזוק המערכת הפיננסית ועמידותה של הכלכלה הישראלית בפני משברים

- שמירה על היציבות ועל הרציפות התפקודית של מערכת הבנקאות, מערכות התשלומים ומערכת המזומנים ;
- התאמתה של מדיניות בנק ישראל בנוגע ליציבות מערכות התשלומים בעת משבר ;
- חקר המערכת הפיננסית ויציבותה וגיבוש כלים לשמירת היציבות הפיננסית והעמידות בפני משברים, לרבות קידום רגולציה פיננסית ;
- התאמת המדיניות המוניטרית והכנת כלים ייעודיים להפעלה בעת משבר ;
- הבטחת הפעילות הסדירה והתפקוד התקין של השווקים הפיננסיים ושל שוק המט"ח ;
- הבטחת הפעילות הסדירה של שוק האשראי במשק והפעלת כלים מוניטריים ממוקדים במידת הצורך ;
- ריכוזה של עבודת הוועדה ליציבות פיננסית ;
- בחינת השפעות המלחמה על מערכת הבנקאות, לרבות אופן ניהול הסיכונים, אופן המשך התמיכה בלקוחות וההיערכות הנדרשת לתמיכה בשיקום המשק ;
- גיבוש מדיניות לטיפול בבנק בקשיים וקידום תיקוני חקיקה שיידרשו ;
- יישומן של הוראות באזל 4 לשם התאמתה של האסדרה לאמות המידה הבין-לאומיות בנושאי בנקאות ;
- שדרוג הממשקים עם מעטפת ההגנה המדינתית לחיזוק הגנת הסייבר במערכת הבנקאות ;
- גיבוש מתודולוגיה רגולטורית לסוגים שונים של תאגידים בנקאים בישראל ;

- הבטחת שירותי מזומן בשגרה ובחירום והיערכות לתמורות ולשינויים הצפויים בעולם אמצעי התשלום;
- המשך ליווי הקמתה של החברה הממשלתית "שירותי קוֹרְסְפוֹנְדְנָצְיָה בע"מ" והיערכות לפיקוח עליה.

קידום מתמיד של המחקר על הכלכלה הישראלית והבין-לאומית

- המשק והמדיניות בעקבות מלחמת "חרבות ברזל": הערכת מצבו המקרו כלכלי של המשק בעקבות המלחמה; ההשלכות הפיסקליות של המלחמה; סיוע לממשלה בבניית תכניות כלכליות בעת המלחמה וליום שאחריה;
- ייעוץ כלכלי לממשלה בתחום המדיניות הפיסקלית והשפעתה על המשק, לרבות בגיבוש התכנית הכלכלית (חוק ההסדרים) בתקציב המדינה;
- גיבוש המלצות למדיניות כלכלית באמצעות מחקר בתחומים של: צמיחה ארוכת טווח ופריון במשק הישראלי; שוק העבודה; שוק הנדל"ן וענף הבנייה; תשתיות והשקעות במשק; השווקים והמוסדות הפיננסיים; מדיניות רווחה כולל מערכת הבריאות והסיעוד; השפעות כלכליות וחברתיות של הזדקנות האוכלוסייה; תחרות במשק; פיתוח ההון האנושי לרבות מערכת החינוך; קידום הידע והמדיניות בנושא החברות הערבית והחרדית בישראל;
- קידום מחקר מקרו כלכלי בהתאם לאמות מידה בין-לאומיות;
- חיזוק שיתוף הפעולה עם מוסדות אקדמיים בישראל בחקר כלכלת ישראל.

ניהול יתרות מטבע החוץ של המדינה

- המשך התאמתה של מדיניות ההשקעה של היתרות להתפתחויות בכלכלה העולמית והמקומית ולתכניות השונות שיופעלו ככל שישפיעו על רמתן של היתרות.

גיוון יכולות איסוף, מיצוי והנגשה של מידע ומחקר כלכלי לחוקרים ולמקבלי החלטות

- הרחבת ההנגשה לציבור של נתונים, של תוצרים ושל פרסומים תקופתיים, לרבות באתר בנק ישראל, תוך מתן דגש על הנגשת נתונים, ניתוחים ופרסומים שקשורים למלחמת "חרבות ברזל", לציבור ולמקבלי החלטות;
- פיתוח מודלים סטטיסטיים לחיזוי אינדיקטורים כלכליים המבוססים על מידע לא מסורתי (Non-Traditional Data), לצורך הערכת מצב הכלכלה בישראל בתקופות של אי-וודאות;
- הטמעת כלים לשם ניתוח נתוני עֵתֶק;
- פיתוח מערך נתונים אינטגרטיבי מתכלל לניהול ותחקור דאטה מעולמות תוכן כלכלי שונים;

- קידום ממשל נתונים ומבנה נתונים בהתאם לתקן SDMX (תקן בין-לאומי להחלפת מידע וניהול נתונים בין בנקים מרכזיים ומוסדות בינלאומיים – Statistical Data and Metadata Exchange).

קידום תשתיות פיננסיות ואמצעי תשלום דיגיטליים במשק הישראלי

- המשך הבקרה על עמידתן של מערכות התשלומים המבוקרות באמות המידה המקובלות בעולם;
- התאמתו של חוק מערכות תשלומים, התשס"ח-2008 לעקרונות ה-PFMI (Principles for Financial Market Infrastructures);
- היערכות להתאמת מערכות התשלומים לתקן הבין-לאומי (ISO 20022), בשים לב לדרישות איסור הלבנת הון ומימון טרור, בהתאם למקובל בעולם;
- קידום צעדים להחלת עקרונות ה-PFMI על הכללים של מערכות התשלומים המבוקרות, בהתאם למקובל בעולם;
- הבטחת יעילות ומתן מענה לצרכי השוק בנוגע לתשלומים מידיים בישראל;
- היערכות להרחבת קוד הזיהוי של נותני שירותים פיננסיים;
- השתתפות בהקמת תשתית זהות פיננסית מרכזית בישראל, ביחד עם גופי ממשל שונים;
- קידום מתווה ליצירת צ'ק דיגיטלי כאמצעי תשלום חדש במשק;
- המשך פיתוח המלצות למדיניות לקידום אמצעי התשלום בישראל;
- ניתוח והיערכות להשפעתן של טכנולוגיות חדשות בתחום התשלומים על הפעילות הכלכלית במשק;
- בחינת צעדים לשיפור תשלומים חוציגבולות בישראל, לרבות בחינת החיבור של מערכות תשלומים בישראל למערכות תשלומים בחו"ל;
- גיבוש הצעה למסגרת אסדרה בנוגע למטבעות קריפטוֹגְרָפִים, משמעויות למערך התשלומים, ליציבות פיננסית ומשמעויות מוניטריות, בהתאם לנעשה בעולם;
- בניית תכנית פעולה להנפקה אפשרית של שקל דיגיטלי של בנק ישראל.

עידוד התחרות והחדשנות במערכת הפיננסית

- קידום של שוק ה"ריפו" בישראל (REPO – אחד מכלי שוק האשראי קצר הטווח);
- רפורמת ביטול ריבית התלבור וייסוד ריבית "שיר" (SHIR - Shekel overnight Interest Rate);
- קידום חוק האיגוח לצורך פיתוח שוק האיגוח בישראל וליווי ומעקב אחר ביצועו;

- קידום של פתיחת מערכות התשלומים המבוקרות לרבות מערכת זה"ב, לגופים חוץ בנקאים ולחברות טכנולוגיה פיננסית (פינטק), לרבות הוספת גופים חדשים כמשתתפים בפועל במערכות אלה;
- ליווי הקמתו של בנק דיגיטלי חדש;
- עדכון המדיניות של בנק ישראל להקמת בנקים חדשים;
- הובלתם של תהליכים במערכת הבנקאות וקידום אסדרה לתמיכה בבנקאות חדשנית ומתפתחת;
- קידום של ייזום תשלומים;
- בחינת הרחבת תחומי הפעילות של בנקים (עיסוקים מותרים) לאור השינויים בסביבה הכלכלית והטכנולוגית.

הקמה וניהול של מאגר נתוני האשראי ואסדרת מערך השיתוף בנתוני אשראי

- הפעלתה של מערכת נתוני אשראי בהתאם להוראות חוק נתוני אשראי, התשע"ו-2016, כולל יישום תיקונים במערכת לאחר העברתו של התיקון המוצע לחוק נתוני אשראי;
- הגברת התחרות בשוק האשראי לעסקים, ובכלל זאת, בחינת ההיבטים הקשורים להרחבתה של מערכת נתוני אשראי גם לגבי תאגידיים ופתיחת ממשקי בנקאות פתוחה גם למידע אודות תאגידיים.

שמירה על זכויות הלקוחות, שיפור יכולת המיקוח שלהם וצמצום פערי מידע

- הגנה על הלקוחות של מערכת הבנקאות באמצעות אסדרה מתאימה ואכיפה, וכן אימוץ עקרונות אסדרה בין-לאומיים בתחום ההוגנות והגנת הצרכן;
- טיוב השירות שנותן בנק ישראל במענה לפניית הציבור;
- עידוד התאגידיים הבנקאים לנקיטה בפעילויות התורמות לחברה;
- קידום, בשיתוף משרד המשפטים, של המעבר ממנגנון של הגבלות על מושכי שיקים ללא כיסוי למנגנון של התראות;
- עדכון המדיניות של הפיקוח על הבנקים בתחום עמלות העו"ש;
- התאמתה של מדיניות הסינוף של הפיקוח על הבנקים לתהליכי ההתייעלות והדיגיטציה שחלים במערכת הבנקאות;
- חיזוקה של ההסברה הפיננסית ושל זכויותיהם של הלקוחות בכל הנוגע להתחייבויות פיננסיות ולשימוש במערכת נתוני אשראי, לרבות הסברה ייעודית לחברה הערבית ולחברה החרדית, תוך מתן דגש על השלכותיה של מלחמת "חרבות ברזל" על הלקוחות והרגולציה הייחודית שנדרשת בעקבות המלחמה.

הידוק הקשר של בנק ישראל עם הציבור והגברת הנגישות של שירותים פיננסיים

- קידום המלצות הצוות הבין-משרדי להגברתה של ההכלה הפיננסית, בחלקן הנוגעות למערכת הבנקאות ובחלקן במסגרת קידום הסברה פיננסית במגזרים שונים ;
- שתוף פעולה עם הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (הלמ"ס) בנוגע לסקר אוריינות פיננסית שיערוך הלמ"ס במסגרת הסקר החברתי שלו ;
- העמקת ההסברה לציבור על מדיניותו של הבנק ועל פעולותיו בשגרה ובעתות חרום, באמצעות פרסומים, אירועים ופלטפורמות אינטרנטיות ודיגיטליות ;
- חיזוקו והידוקו של הקשר עם הקהילות השונות בציבור ;
- העמקת השקיפות והנגשת המידע באתר האינטרנט של הבנק ובערוצים דיגיטליים נוספים ;
- קידום הסברה פיננסית במגזרים שונים בציבור הרחב, באמצעות גיבוש מתודולוגיות והקמה של תשתית ליישומה של ההסברה הפיננסית ;
- הכנתה ויישומה של תכנית ייעודית להסברה פיננסית בחברה הערבית ;
- בחינת שדרוג מרכז המבקרים.

יישום חוק קרן לאזרחי ישראל, התשע"ד-2014

- הקמה ופיתוח של התשתיות הנדרשות לפעילותה של המחלקה החדשה לניהול נכסי הקרן לאזרחי ישראל, שהוקמה בהתאם לחוק "קרן לאזרחי ישראל, התשע"ד-2014 ;
- ניהול כספי הקרן בהתאם לאמות מידה בין-לאומיות של קרנות עושר ריבוניות, במטרה להשיא את רווחי הקרן בראייה כלכלית ארוכת טווח.

הגברת שיתוף הפעולה עם מוסדות בין-לאומיים ועם בנקים מרכזיים ורגולטורים בחו"ל

- הידוקו של שיתוף הפעולה ושל התיאום עם בנקים מרכזיים ומוסדות פיננסיים בין-לאומיים ;
- ניהול ועדת מט"ח מקומית במסגרת החברות של ישראל ב-GFEXC (Global Foreign Exchange Committee).

התאמת משאבי בנק ישראל לסביבה המשתנה

- היערכות צופה פני עתיד ובחינתם של המשאבים ושל התשתיות הדרושים להתנהלותו התקינה והשוטפת של הבנק ;
- התייעלות תפעולית והפחתת הבירוקרטיה הפנימית ;
- קידום תרבות ארגונית של שיתוף וחדשנות ;
- העצמת חשיבות העובד ופיתוחו ;
- הרחבת העסקתן של אוכלוסיות הגיוון בבנק ;
- קידום תרבות וסביבת עבודה דיגיטלית ;
- קידום, פיתוח ושדרוג של תשתיות המחשוב של הבנק ;
- קידום הליכי אוטומציה ודיגיטציה לשיפור היעילות התפעולית ;
- עידוד קיימות פנים ;
- קידום תרבות ניהול הסיכונים בבנק ;
- שיפור השירות לציבור בנגזרות הרלוונטיות לפעילות הבנק ;
- היערכות למשברים ולאיומי סייבר, לצד הרחבת מוכנותו של הבנק להתמודדות עם אירועי משבר וחירום.